

SUOMEN HELSINKI-KOMITEA – FINSKA HELSINGFORS KOMMITTÉN –
FINNISH HELSINKI COMMITTEE

SUOMEN HELSINKI-KOMITEA
Sihteeri Erkka Mattinen

10.10.2003 Turku

OIKEUSMINISTERIÖ
Rikos ja prosessioikeuden yksikkö
Lainsäädäntöneuvos Jukka Lindstedt

OIKEUSMINISTERIÖ
13. 10. 2003
al 32, 41, 2002
07628:00/2002

SAATEKIRJE

Hyvä Jukka Lindstedt,

Ohessa Suomen Helsinki-komitean lausunto oikeusministeriön asettamaan ihmiskauppatyöryhmän osamietintöön ”Ihmiskauppa, paritus ja prostituutio”.

Parhain terveisin,

Erkka Mattinen

Suomen Helsinki-komitean sihteeri

**Lausunto oikeusministeriön asettamaan ihmiskauppatyöryhmän osamietintöön
”Ihmiskauppa, paritus ja prostituutio”**

Suomen Helsinki-komitea lausuu kunnioittaen käsityksensä seuraavaa:

- Työryhmän mietinnön määrittelemät ja ehdottamat ihmiskauppaa ja törkeää ihmiskauppaa koskevat rangaistussäännökset ovat kannatettavia, etenkin kun Suomen kansainväliset velvoitteet ovat niin jo jonkin aikaa vaatineet.
- Työryhmän mietinnön lopussa todetaan, että esitys sisältää vain osan niistä toimenpiteistä, jotka liittyvät Palermon yleissopimuksen ihmiskauppaa koskevan lisäpöytäkirjan (vuodelta 2000) ja EU:n asiaa koskevan puitepäätosehdotuksen täytäntöönpanoon, ja että loput toimenpiteistä on tarkoitus valmistella toisessa mietinnössä vuoden 2003 loppuun mennessä. Tuossa yhteydessä tulee olla tärkeää käsitellä mietinnöstä nyt puuttuvat toimenpiteet ihmiskaupan uhrin aseman parantamiseksi, kuten uhrin suojelu syyte- ja oikeusprosessin aikana, mahdollinen tilapäisen oleskeluluvan myöntäminen, tai uhrille maasta poistumisen jälkeen tarjottava rehabilitaatio, jotta voitaisiin välttää uhrin joutuminen uudelleen ihmiskaupan järjestäjien käsiin. Palermon sopimuksen lisäpöytäkirjan 7. artiklassa allekirjoittaneita maita kehoitetaan harkitsemaan ryhtymistä tarvittaviin toimenpiteisiin jotta ihmiskaupan uhrit voivat jäädä oleskelemaan maan alueelle ainakin tilapäisesti mikäli humanitääriset syyt niin vaativat.¹ Myös ETY-järjestön ihmiskaupan vastainen toimintasuunnitelma (PC.DEC/557 24 July 2003) suosittelee ETYJ maille toimenpiteitä uhrien suojelemiseksi, mm. todistajansuojeluohjelman soveltamista.
- Ihmiskaupan ehkäisemistä ei esityksessä ole sinällään käsitelty muuten kuin koskien ihmiskaupan kysynnän vähentämistä yhdistämällä se seksipalvelujen oston kieltoon. Sekä Palermon yleissopimuksen ihmiskauppaa koskevan lisäpöytäkirja (art. 9.5) että ETY-järjestön ihmiskaupan vastainen toimintasuunnitelma mainitsevat että maiden tulisi pyrkiä vähentämään sellaista kysyntää joka edesauttaa ihmiskauppaa eri muodoissa. Siksi on toivottavaa, että työryhmän toinen mietintö voisi paneutua myös tähän problematiikkaan.

¹ Asiaa tutkineiden Martti Lehden ja Kauko Aromaan mukaan prostituoidut käännytetään maasta paritussyytteiden yhteydessä automaattisesti. Tällöin prostituoidun esiin tuleminen tai todistaminen oikeudenkäynnissä ei ole hänelle missään määrin kannattavaa, varsinkin kun ihmiskaupan organisoijat ovat usein Suomen kansalaisia tai oleskeluluvalla pysyvästi Suomessa asuvia henkilöitä. (Martti Lehti, Naiskauppa ja Suomi -artikkeli joka perustuu hänen ja Kauko Aromaan tutkimusraporttiin Naiskauppa, laitton siirtolaisuus ja Suomi. Hki 2002)